

SUNDHEDSFAGLIG DIPLOMUDDANNELSE

Valgmodul:

**Funktionsspecifik bioanalyse – med fokus på
udskæring af præparater**

Modulbeskrivelse

September 2020

Sundhedsfaglig Diplomuuddannelse

1. Indledning

Sundhedsfaglig diplomuddannelse er en erhvervsrettet videregående uddannelse udbudt efter lov om erhvervsrettede grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne (VfV-loven) og efter bestemmelserne om tilrettelæggelse af deltidsuddannelser i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Uddannelsen er omfattet af reglerne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Uddannelsen hører under det sundhedsfaglige fagområde i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Studieordningen er udarbejdet i fællesskab af de institutioner, som er godkendt af Undervisningsministeriet til udbud af denne uddannelse. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen, og ændringer i studieordningen kan kun foretages i et samarbejde mellem de udbydende institutioner.

Følgende uddannelsesinstitutioner er ved denne studieordnings ikrafttræden godkendt til udbud af Sundhedsfaglig diplomuddannelse:

- University College UCC
- Professionshøjskolen Metropol
- University College Sjælland
- University College Lillebælt
- Professionshøjskolen University College Syddanmark
- VIA University College
- Professionshøjskolen University College Nordjylland

Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og væsentlige ændringer heraf tager institutionerne kontakt til aftagerne og øvrige interessenter samt indhenter en udtalelse fra censorformandskabet, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Studieordningen og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de fornødne overgangsordninger.

Studieordningen har virkning fra 01.07.2011, justeret 15.maj 2013.

2. Uddannelsens formål

Formålet med sundhedsfaglig diplomuddannelse er at kvalificere den enkelte til selvstændigt at varetage specialiserede funktioner og udviklingsorienterede opgaver af høj kompleksitet inden for den sundhedsfaglige praksis samt videreudvikle egen praksis gennem anvendelse af forskningsbaseret teori og metode. Uddannelsens formål retter sig mod udvikling af enten specialistforståelse, et bredere/udvidet fagperspektiv og / eller nye faglige kompetencer.

Endvidere er formålet at kvalificere den enkelte til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder.

Formålet ligger inden for fagområdets formål, som fastsat i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

3. Uddannelses varighed

Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 ECTS-point (European Credit Transfer System).

ECTS-point er en talmæssig angivelse for den totale arbejdsbelastning, som gennemførelsen af en uddannelse eller et modul er normeret til. I studenterårsværket er indregnet arbejdsbelastningen

ved alle former for uddannelsesaktiviteter, der knytter sig til uddannelsen eller modulet, herunder skemalagt undervisning, selvstudie, projektarbejde, udarbejdelse af skriftlige opgaver, øvelser og cases samt eksaminer og andre bedømmelser.

Uddannelsen vil normalt være tilrettelagt som deltidsuddannelse. Den studerende skal afslutte afgangsprøvet senest 6 år efter påbegyndelsen af uddannelsen.

4. Uddannelsens titel

Sundhedsfaglig diplomuddannelse giver den uddannede ret til at anvende betegnelsen "SD" efter sit navn som betegnelse for uddannelsen. Den engelske betegnelse er: Diploma of Health jf. bekendtgørelse for diplomuddannelser.

5. Adgangskrav

Adgang til optagelse på den sundhedsfaglige diplomuddannelse eller enkelte moduler herfra er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en erhvervsakademiuddannelse eller en relevant videregående voksenuddannelse (VVU), samt at ansøger har mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse. Institutionen kan optage ansøgere, der ikke har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse som ovenfor nævnt, men som ud fra en konkret vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Institutionen optager endvidere ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i henhold til § 15 a i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne vurderes har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne.

Nogle af de faglige moduler kan forudsætte bestemte faglige forudsætninger. Det er den enkelte udbyder af de pågældende moduler, der vejleder den studerende med henblik på den studerendes vurdering af sine forudsætninger for at gennemføre det pågældende modul.

6. Modul: Funktionsspecifik bioanalyse – fokus på udskæring af præparater

Modulet giver mulighed for at fordybe sig i egen praksis indenfor et specifikt funktionsområde (analyseområde) indenfor biomedicinsk laboratorietechnologi.

Omfang

5 ECTS-point

Læringsmål

Det er målet, at den studerende gennem integration af praksiserfaring og udviklingsorientering

Viden

kan demonstrere viden om og forståelse af teori om fysiologiske og biokemiske forhold samt patologiske mekanismer og årsagssammenhænge knyttet til et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder

kan demonstrere viden om og forståelse af centrale laboratorieprocedurer og kvalitetssikring relateret hertil anvendt indenfor et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder, samt kunne reflektere over disse i relation til den nyeste forskningsbaserede praksis nationalt og internationalt
kan demonstrere viden om og reflektere over etiske og lovgivningsmæssige problemstillinger relateret til et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder

Færdigheder

kan anvende og udvikle sin viden inden for et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder i takt med den videnskabelige og teknologiske udvikling

kan formulere, vurdere, begrunde og formidle laboratorietechnologiske problemstillinger inden for et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder

kan indgå i udviklingsarbejde inden for et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder

Kompetencer

kan relatere teoretiske viden om fysiologiske og biokemiske sammenhænge med biomedicinske analysemetoders udførelse, resultater og fortolkning indenfor et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder og på dette grundlag medvirke til udvikling af det bioanalytiske arbejde

kan selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde indenfor et eller flere udvalgte bioanalytiske funktionsområder under hensyntagen til relevant lovgivning og etiske retningslinjer

Der opøves kompetencer i forhold til udskæring af følgende præparater:

- » hud og hudtumorer
- » blindtarm (appendix)
- » galdeblære
- » conus
- » abortvæv
- » placenta
- » polypper fra tarm
- » lymfeknuder
- » sentinel lymfeknude
- » tuba og ovarier
- » uterus
- » prostata
- » brystreduktionsvæv.

Der gives introduktion til udskæring af følgende præparater:

- Colon cancer
- Mammacancer
- Gynækologisk cancer
- Prostatacancer

6.1 Modulets indhold

- Anatomi
- Rationel udskeeringsteknik
- Sygdomslære og sygdomsudvikling herunder spredning af cancer
- Makroskopisk vurdering af patologipræparater
- Fysiologiske og biokemiske sammenhænge og mekanismer af relevans for funktionsområdet makroskopisk vurdering og udskeering
- Relevante patologiske sammenhænge og mekanismer, herunder evt. sammenhænge til miljøfaktorer
- Muligheder, strategier og principper for diagnosticering, behandling og forebyggelse af patologiske forhold inden for funktionsområdet makroskopisk vurdering og udskeering
- Centrale laboratorieanalyser og -procedurer inden for funktionsområdet makroskopisk vurdering og udskeering.
- Kvalitetsvurdering og -sikring indenfor funktionsområdet makroskopisk vurdering og udskeering, herunder histologisk kvalitetsvurdering
- Lovgivning relateret til funktionsområdet makroskopisk vurdering og udskeering
- Etisk teori og etiske retningslinjer knyttet til funktionsområdet makroskopisk vurdering og udskeering.

6.2 Bedømmelse

Mundtlig eksamen med individuel bedømmelse med intern vurdering efter 7-trins-skalaen.

6.3 Undervisere

Niels Marcussen, Professor, Afd. for Klinisk Patologi, Odense Universitetshospital, J.B. Winsløvs Vej 15, 2. Indgang 240, 5000 Odense C, Tlf. +45 66113333 eller direkte +45 65414800, E.: niels.marcussen@rsyd.dk

Underviser tilføjes

Pia Wirenfeldt Staun, læge, Afd. for Klinisk Patologi, Odense Universitetshospital, J.B. Winsløvs Vej 15, 2. Indgang 240, 5000 Odense C, E: <mailto:pia.wirenfeldt.staun@rsyd.dk>

Sanne Christiansen, Overlæge, Klinik for patologisk anatomi, Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg, <mailto:Sanne.Christiansen@rsyd.dk>

Inge Marie Bayer, Adjunkt ved Bioanalytikeruddannelsen UC Syddanmark, Telf 72662740. imba@ucsyd.dk

Pia Assenholm, Leder Sundhedsfaglig Efter- og Videreuddannelse, UC Syddanmark, Lembckesvej 7, 6100 Haderslev, tlf.: 45 7266 5260, E.: ptoa@ucsyd.dk

6.4. Studieaktivitetsmodel.

Der undervises efter nedenstående studieaktivitetsmodel.

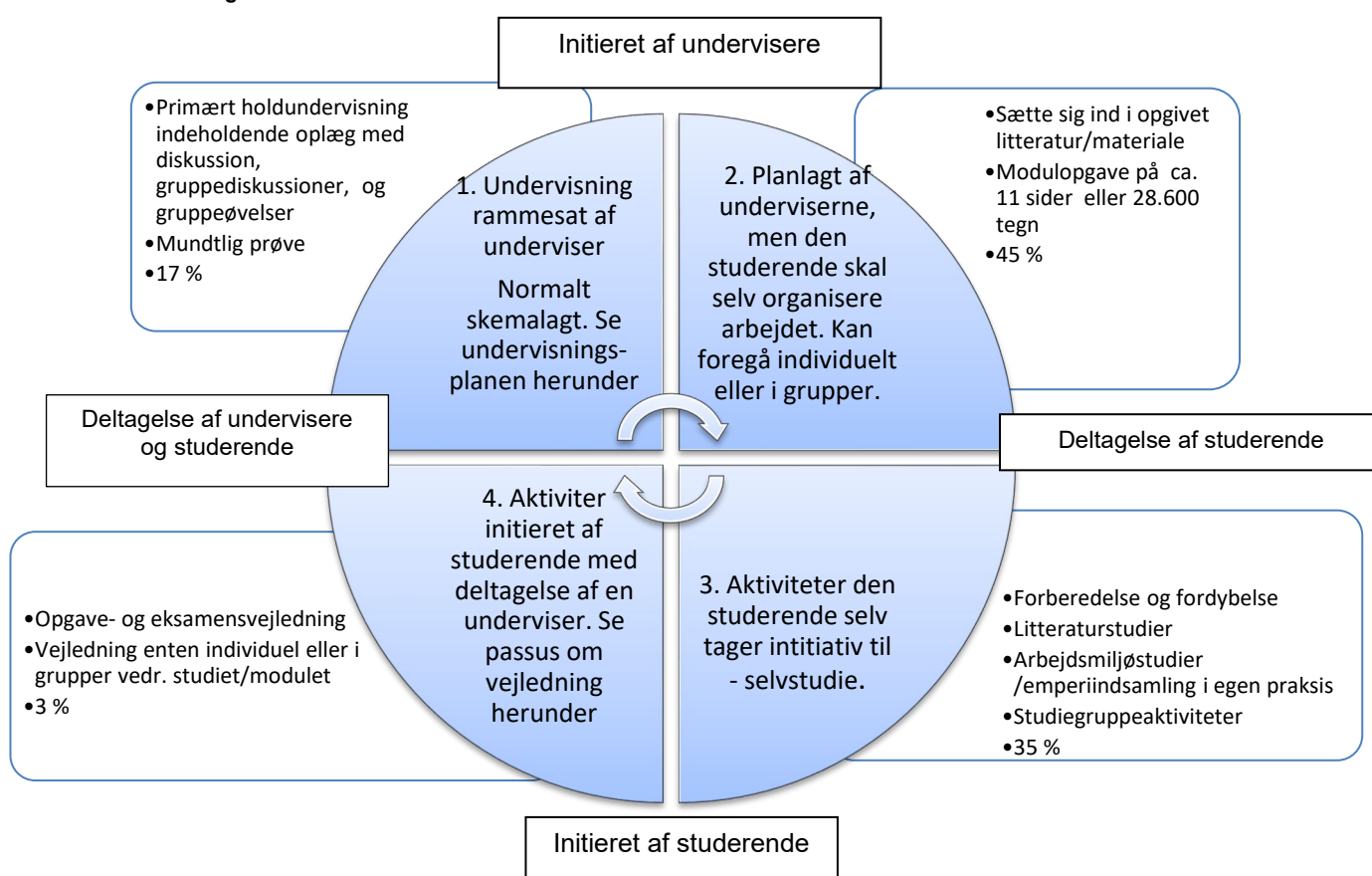
Evalueringsprocedure for modulet

Den modulansvarlige gennemgår modulplanen og opmærksomhedspunkter første undervisningsgang. Underviserne evaluerer løbende studieforløbet i dialog med de studerende og afslutter undervisningen med en summativ evaluering og drøftelse af opmærksomhedspunkter. De studerende bliver desuden efter sidste undervisningsgang bedt om at svare på en elektronisk evaluering. Resultaterne formidles via ITS Learning. Alle ovenstående dokumenter indgår i moduludviklingssamtaler og i en kvalitetsrapport for modulet med henblik på det videre arbejde med at udvikle modulet fremadrettet.

Forventede Studieaktivitetsstimer:

Modulet er på 5 ECTS points svarende til 130 - 140 studietimer

Fig. 1. Studieaktivitetsmodellen

6.5 Undervisningsplan

OBS! Planen er kun foreløbig. Der kan blive ændret på datoer.

Fuldtidsstudie.

Tid: uge 37 – 40 2020.

Start mandag den 7.9. 2020.

Afslutning med eksamen torsdag den 1. oktober 2020.

Undervisningstid: 9.00 – 11.50 og 12.30 – 15.15 – enkelte dage til kl. 16.00

Studiestøttende aktiviteter defineres her som læringsrum, hvor du som studerende er sammen med øvrige studerende m.h.p. fordybelse, øvelser og andre aktiviteter indenfor modulets læringsmål. Underviseren er til stede, som ressourceperson og sparringspartner

Sted: UC Syddanmark, Degnevej 16, 6705 Esbjerg Ø.

Lokale: meddelelse herom sker via ITS learning og info-tavle

Forplejning: Der serveres formiddagskaffe og eftermiddagskaffe m/kage eller frugt alle undervisningsdage.

Dato	Indhold	Underviser	Foreløbig litteratur
Dag 1	Forberedelse til fremmødeundervisningen i Esbjerg		
Dag 2 Tirsdag den 8. september 2020	UCSyd, Esbjerg.		
Lokale E-			
Start kl.10.30 – 11.00	Velkomst og introduktion til modulet	Inge Marie Bayer	
11.00 – 11.50	Patologiydelser og etik (økonomi, arbejdsbelastning m.m.)	Niels Marcussen	1) s. 5-8, 38-41 2) s. 1-10 3) s. 1-10 4) A) s. 17-88
12.35- 13.20 (st.st)	Sygdomslære og sygdomsudvikling herunder spredning af cancer	Niels Marcussen	
13.30 – 14.35	Opgave til Dag 2 om sygdomsudvikling	Niels Marcussen	
14.45 – 15.15	Introduktion til eksamen	Inge Marie Bayer	
15.15 – 16.00	Introduktion til ITS Learning og til modulet (fortsat)	Inge Marie Bayer	

Dag 2. Onsdag den 9. september 2020	UCSyd, Esbjerg.		
Lokale			
9.00 – 9.50 (st.st)	Kort opfølgning med præsentation fra grupperne	Jens Ølholm Larsen	
10.00 – 10.50	Generel udskæring, herunder sprogbrug Betydning af udskæring	Jens Ølholm Larsen	(A) s. 108-110) B) s. 2-13
11.00 – 11.50	Aktiv fiksering og udtagning til biobank	Jens Ølholm Larsen	B) s. 14-17, 22-23 8) s. 1-9 9) 10 sider
12.30- 13.00	Skemaer for udskæringsbeskrivelser: malignt melanom, gyn.cancer, coloncancer, mamma. ca.	Jens Ølholm Larsen	A) s. 246-258, 362-367, 372-377, 377-379, 415-425, 632-641 Skema 10-14)
13.10 – 13.55	Biobank vejledninger (studiestøtt.) Mindre opgave i biobankvejledning.	Jens Ølholm Larsen	
14.05 – 14.35	Søge på DMCG hjemmesider om f.eks lymfeknuder, mammaecancer, malign melanom, coloncancer og blærecancer. Opgave i hjemmesiderne samt yderligere opgave i litteratursøgning med henblik på betydning af udskæring. (studiestøtt.)	Jens Ølholm Larsen	
14.35 – 15.00	Spørgsmål og vejledning	Inge Marie Bayer	

Dag 3			
Torsdag den 10. september 2020	UCSyd, Esbjerg. Start kl 9.00		
Lokale			
9.00 – 9.50 (st.st).	Fremlæggelse af opgave	Niels Marcussen	
10.00 – 11.00	Opfølgning spredning af cancer	Niels Marcussen	
11.00 – 12.00	Makroskopisk vurdering – generelt og træning i beskrivelse + 30 min opgave i makroskopi	Niels Marcussen	A) s. 105-123
12.30 – 13.15	Videnskabsteori - international litteratur – med opgave indenfor refleksioner over international litteratur og kvalitetssikring	Niels Marcussen	5) 7 sider 6) 7 sider 7) 5 sider
13.30 – 14.30	Præsentation for klassen (opgave i makroskopi og refleksioner over international litteratur og kvalitetssikring)	Niels Marcussen	
14.45. – 15.30	Studiestøttende aktiviteter i relation til litteratursøgning. Opgave til dag 3 om litteratursøgning.	Niels Marcussen	
Dag 4 -6			
Fredag den 11. september til mandag den 14. september 2020	Opgave i hjemmesiderne og i litteratursøgning samt fordybelse i modulets indhold	Selvstudie / gruppearbejde (afvikles i egen praksis)	

Dag 7 Tirsdag den 15. september 2020	Mindre organer 1 Hud, lipom og polypper, blindtarm, galdeblære, fiksering af lunger.		
Lokale			
9.00 – 9.50 (st.st)	Præsentation af hjemmeopgave	Pia Wirenfeldt Staun	
10.00 – 10.35	Mindre organer: Hud, lipom og tarmpolypper, blindtarm, galdeblære.	Pia Wirenfeldt Staun	A) s. 73-81, 211-214, 234-235, 246- 258, 265-271, 295-300, 601-605, 628-641
10.45- 11.35	Anatomi, Sygdomslære, Makroskopisk vurdering, udskæring, kvalitetssikring	Pia Wirenfeldt Staun	A) 185-186, 201-209, 576
11.45 – 12.30	do	Pia Wirenfeldt Staun	B) s. 74-75, 82-87, 146-152, 166- 170,
13.15 – 14.00	Praktisk øvelse- udskæring i laboratoriet Aktiv fiksering af lunger	Pia Wirenfeldt Staun	
14.10 – 15.30 St.st.	Studiestøttende aktiviteter: Arbejde i grupper med udskæring af ét af følgende organer: Lymfeknuder, hud, lipom og polypper, blindtarm, galdeblære.	Pia Wirenfeldt Staun	
Dag 8-9 Onsdag den 16. – 17. september 2020	Arbejde i egen praksis (m. vejleder) med udskæring af ét af følgende organer: Lymfeknuder, hud, lipom og polypper, blindtarm, galdeblære. Forberedelse med videoklip / billeder – til refleksion – og til præsentation i næste undervisning.	Selvstudie / evt. gruppearbejde (afvikles i egen praksis)	

Dag 10 Fredag den 18. september 2020	Organer – del 2 Konus, Uterus inkl. Spånresektat og skrab, Tuba og ovarie, Placenta.		
Lokale			
9.00 – 9.45 (St.st)	Præsentation af videoklip	Sanne Christiansen	
9.55 – 10. 40	Introduktion til gynækologi	Sanne Christiansen	.
10.50 – 11.35	Anatomi, Sygdomslære, Makroskopisk vurdering, udskæring, kvalitetssikring	Sanne Christiansen	A) 355-358, 361-379, 379-392, 395-403, B) 34-36
11.40 – 12.20	Konus, Uterus inkl. Spånresektat og skrab, Tuba og ovarie, Placenta.	Sanne Christiansen	A) (249-251), B) 34-36
13.00-13.45	Anatomi, Sygdomslære, Makroskopisk vurdering, udskæring, kvalitetssikring for store organer (fortsættes dag 12)	Sanne Christiansen	,
14.00 – 14.45	Udskæring af placenta.	Sanne Christiansen	
14.45 – 15.00 (st.st)	Studiestøttende aktiviteter: Arbejde i grupper med udskæring af ét af følgende organer:	Sanne Christiansen	
15.00 – 15.45	Oplæg om afvikling af eksamen.	Inger Marie Bayer	
Dag 21 – 22 Mandag den 18.-19. september 2020	Udskæring af hud mm Arbejde i egen praksis (m. vejleder) Udskæring af Konus, Uterus inkl. Spånresektat og skrab,	Selvstudie / evt. gruppearbejde (afvikles i egen praksis)	

	<p>Tuba og ovarie, Placenta. Forberedelse med videoklip / billeder – til refleksion – og til præsentation i næste undervisning, dag 13</p>		
<p>Dag 13 Onsdag den 23. september 2020</p> <p>Lokale</p>	<p>Organer - del 3 Lymfeknuder inkl sentinel node, Mamma, Prostata</p>		
9.00 – 9.50 (st.st)	Præsentation af videoklip fra øvelser og refleksion i egen praksis	Sanne Christiansen	
10.00 – 10.45	Anatomi, Sygdomslære, Makroskopisk vurdering, udskæring, kvalitetssikring fortsat	Sanne Christiansen	A) 334-338, 405-411, 415-426 På ITS Learning: 15+16.
10.50 – 11.35	Undervisning i udskæring af Lymfeknuder inkl sentinel node, Mamma, Prostata	Sanne Christiansen	B) 102-105, 138-140, 148-152, 160- 162, 176-179
12.05 – 12.50	Undervisning i udskæring af Lymfeknuder inkl sentinel node, Mamma, Prostata fortsat.	Sanne Christiansen	
12.55 -13.30	Praktisk øvelse – udskæring af prostata	Sanne Christiansen	
13.40 – 14.25	Udveksling af erfaringer mellem deltagerne.	Sanne Christiansen	
14.30 – 14.50 (st.st)	Kort mundtlig evaluering af modulet	Inger Marie Bayer	Husk den skriftlige på ITS learning.
14.50 -	Mulighed for individuel vejledning omkring eksamensopgaven	Inger Marie Bayer	

Dag 14-17 Torsdag den 24. september – tirsdag den 28. september 2020	Praktisk øvelse, - udskæring af selvvalgt organ, forberedelse til mundtlig og praktisk prøve (vejleder til rådighed i egen praksis-indenfor givne rammer). Teorifordybelse, studieaktiviteter og øvelser i egen praksis i forhold til forberedelse til eksamen. Udarbejde skriftligt oplæg til eksamen.	Selvstudie i egen praksis.	
Dag 17 Mandag den 28. september 2020	Elektronisk aflevering af eksamensopgave i WISEflow Senest tirsdag den 26. marts kl. 15.00		
Dag 18-19 29. – 30. september	Forberedelse til eksamen		
Dag 20 Torsdag den 1. oktober 2020 Lokale	Afvikling af individuel mundtlig eksamen jf. kriterier. Nærmere tidsplan følger.	UC Syddanmark, Esbjerg.	

Modulansvarlig:

Pia Assenholm, sygeplejerske, MPH, UC Syddanmark, ptoa@ucsyd.dk tlf: 7266 5260

Inge Marie Bayer, adjunkt, bioanalytiker, MIL, UC Syddanmark, <mailto:imba@ucsyd.dk> tlf 72662740.

Fra den 24. – 28. september 2020:

Teorifordybelse, studieaktiviteter og øvelser i egen praksis i forhold til forberedelse til eksamen.
Udarbejde skr. oplæg til eksamen.

Aflevering af eksamensopgave elektronisk **på WISEFlow mandag den 28. september 2020 kl. 15.00.**

Ved problemer henvendelse til studiesekr. Martina Manuela Bentsen mbe@ucsyd.dk eller tlf: [7266 5203](tel:72665203)

Torsdag den 1. oktober 2020 er der afvikling af individuel mundtlig eksamen. Nærmere tidsplan følger.

7. Litteraturliste

7.1 Litteratur lagt på ITS Learning:

- 1) Fællesindhold for basisregistrering. Sundhedsstyrelsen 4 udg. 2010
- 2) Tidsstudium 2007-9. Beth Bjerregaard.
- 3) Dry S et al. Stuck between a scalpel and a rock. Molec. Diagn. Cons.
- 5) Videnskabelig metode fra Wikipedia.dk
- 6) Parfitt JR and Driman DK. The total mesorectal excision...J Clin Pathol 60:849-55, 2007.
- 7) Zardawi IM et al. Internal quality assurance...J Clin Pathol 51:695-699, 1998.
- 8) Dansk Cancer Biobank, Årsrapport 2012
- 9) Dansk Cancer Biobank Anbefalinger v2/2-12-11, 10 sider
- 10) Melanomschema
- 11) Melanomschema II
- 12) Colorektalschema
- 13) Mammacancerskema I
- 14) Mammacancerskema II
- 15) Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., & Bjålie, J. G. (2008). *Menneskets anatomi og fysiologi*. København: Gads Forlag. side 307-309 om lymfeknuder.
- 16) Gude, M. F., Dall, A. M., Veedfald, S., & Brüggmann, A. H. (2015). *Histologi - Tekst og Atlas*. København: FADL's Forlag s 255-258 om lymfeknuder.

7.2 Bøger til modulet

Følgende bøger bør anskaffes:

A: Patologi. Marcussen N et al., FADL København 2013.

B: Surgical Pathology Dissection, An illustrated guide. Westra WH et al. 2. ed. 2003.

Egne afdelingsinstrukser om udkæring - eller fra Regionens infonet under en af de andre patologi afdelinger.

Følgende bøger kan bruges som supplement (er ikke absolut nødvendige):

Anatomisk atlas

Rosai and Ackerman's Surgical Pathologi, vol 2, appendix E.

8. Opgavekriterier.

8.1 Mundtlig prøve

Formålet med den mundtlige prøve er at den studerende demonstrerer viden, færdigheder og kompetencer i forhold til at anvende ny indsigt og korrekte færdighedsmæssige kompetencer i biomedicinsk praksis.

Individuel mundtlig prøve på grundlag af et kort skriftligt oplæg og efterfølgende fremstilling af videosekvens/fotos (Power Point-præsentation) suppleret med kort mundtlig eksamination på baggrund af valgfri opgave; opgaven har fokus på makroskopisk vurdering og udskæring af et udvalgt større organ.

Udskæringen dokumenteres og illustreres med fremvisning af video sekvensen/fotos Arbejdsprocessen i udskæringen begrundes og der argumenteres for kvalitetssikring af arbejdsprocessen, hvor relevante teoretiske, metodiske og færdighedsmæssige kompetencer drøftes.

Den mundtlige prøve afsluttes med at den studerende forklarer anatomen, histologien, makroskopisk vurdering og hvordan udskæring kan udføres (udskæring foretages ikke i praksis) ved et af eksaminator udvalgt præparat,

Omfang for prøven (15 min. plus votering 5 min.):

- Skriftligt oplæg max 4 sider á 2400 anslag (ekskl. forside og litteraturliste).
- Fremlæggelse af videosekvens/fotos 3-5 min.
- Mundtlig eksamination i selvvalgt udskæringsprocedure max. 5 min.
- Mundtlig eksamination i udvalgt præparat max. 7 min.
- Votering 5 min.

8.2 Mål med den mundtlige prøve, som tager udgangspunkt i en kort skriftlig opgave.

Mål med den skriftlige opgave (max 4 normalsider svarende til 9600 anslag):

- At den studerende med udgangspunkt i et valgt præparat/organ fra egen praksis beskriver en makroskopisk vurdering af præparatet.
- Beskriver hvordan der foretages en udskæring af præparatet og kvalitetssikrer denne udskæring.
- I diskussionsafsnittet skal den studerende kritisk forholde sig til den valgte udskæringsprocedure, og der skal begrundes med teori jf. modulets litteraturliste.

Mål med den mundtlige del af prøven (15 min):

- At den studerende på baggrund af fremvisning af video/fotos fremviser, argumenterer for og diskuterer den makroskopiske vurdering, udskæring og kvalitetssikring af arbejdsprocessen af et selvvalgt præparat/organ.
- At den studerende tildeles et af eksaminator udvalgt præparat / organ og forklarer anatomen og histologien ved præparatet, foretager en makroskopisk beskrivelse og forklarer hvordan udskæring foretages i praksis.

Bedømmelsesgrundlaget

Der foretages en samlet bedømmelse på baggrund af en kombination af den studerende præstation i forhold til det skriftlige oplæg, fremstilling af videosekvensen/fotos og den mundtlige argumentation og teoriinddragelse i den efterfølgende eksamination.

Rammer for den mundtlige prøve.

Den studerende tildeles en vejleder i egen klinisk praksis – og har i alt 2 timers individuel vejledningstid til rådighed til øvelser i egen praksis og til forberedelse til eksamen. Det tilrådes at den studerende får sin vejleders accept (godkendelse) af præparat/organ og litteratur senest 3 dage før aflevering af opgave. Accepten (godkendelsen) betyder, at præparatet og litteratur er fagligt og kompetencemæssigt relevante jf. modulets indhold, at arbejde videre med.

Valg af præparat/organ til mundtlig eksamination:

Den studerende kan som selvvalgt organ til den skriftlige opgave og første del af eksaminationen vælge mellem følgende organer: aktiv fixering af lunge, appendix (blindtarm), lymfeknuder, sentinel node, hud, konus, galdeblære, prostata, uterus, placenta og tarmpolypper.

Eksaminator udvælger et andet væv/organ (blandt 10 mulige), som er de studerende bekendte og har været centrale i undervisningen på modulet: Mulige organer: appendix (blindtarm), lymfeknuder, sentinel node, hud, konus, galdeblære, prostata, uterus, placenta og tarmpolypper. Under selve eksaminationen oplyses eksaminanden om hvilket præparat/organ, der er udvalgt for vedkommende.

Det skriftlige produkt indeholder:

- Forside
- Indholdsfortegnelse
- Beskrivelse af udvalgt præparat / organ jf. mål for prøvens skriftlige del.
  - Kort teori
  - Beskrivelse af den makroskopiske vurdering.
  - Beskrivelse af udskæring
  - Kvalitetssikring
  - Diskussion
- litteraturliste

Til den mundtlige eksamen medbringes:

- PowerPoint præsentation med fotos eller videosekvens med varighed på max 5 min. Videosekvensen/fotos fokuserer på, hvordan man foretager en udskæring af præparatet og kvalitetssikrer denne udskæring. Der argumenteres med teori jf. modulets litteraturliste. Præsentationen skal medbringes på et USB-stick eller på egen pc.

Tidsramme for prøven:

Skriftligt produkt afleveres elektronisk i WISE Flow **mandag den 28. september 2020 kl 15.00**. Vejledning findes på ITS Learning. Evt. henvendelse herom kan ske til studiesekr. Martina Bentsen mbe@ucsyd.dk, UC Syddanmark, Haderslev

Bedømmelsesgrundlag

I voteringen bedømmes den studerendes skriftlige, færdighedsmæssige og mundtlige præstation med en samlet karakter.

Generelle og supplerende oplysninger til prøven.

Formelle krav til forside af det skriftlige produkt

På forsiden af skriftlige opgaver anføres følgende:

1. Uddannelsens navn, retning og modulnavn
2. Opgavens titel og evt. undertitel
3. Den studerendes/eksaminandens fulde navn og studienummer
4. Vejleders navn
5. Institutionens navn
6. Måned og år for aflevering
7. Antal tegn inklusiv mellemrum i opgaven

Votering

Kun eksaminator og censor må være til stede under voteringen. UC Syddanmark kan dog bestemme, at kommende eksaminatorer kan overvære voteringen.

Bedømmelse

Intern bedømmelse. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

9. Redaktionelle retningslinjer for opgaveskrivning

Se vejledning på fællessiden på BB

http://elearn.cvusonderjylland.dk/webapps/portal/frameset.jsp?tab=courses&url=%2Fbin%2Fcommon%2Fcourse.pl%3Fcourse_id%3D_381

10. Ethiske retningslinjer for opgaveskrivning

10.1 Anonymisering

Tavshedspligten skal overholdes. Den eller de, der skriver projektrapporten eller kopierer den, har tavshedspligt.

Rapporten bør ikke indeholde unødvendige oplysninger om personer og personlige data.

Nødvendige data skal sløres, så oplysningerne ikke kan føres tilbage til nogen bestemte personer.

10.2 Eksempler på data man skal være varsom med

- Navne på professionsbachelor-studerende, patienter, pårørende, behandlere, plejepersonale, institution.
- Fødselsdato, omskriv hellere til alder.
- Genkendelige diagnoser bør undgås.
- Indlæggelsesdato.
- Hjemkommune.

10.3 Samtykke

Alle, som optræder i projektrapporten, bør principielt give samtykke dertil.

Samtykke kan udelades ved rapporter, der udelukkende handler om oplevede kliniske situationer, som det eksempelvis er tilfældet i casebeskrivelser. De ovenstående krav til anonymisering skal følges.

10.4 Aktindsigt

Personer, der har indvilget i at medvirke, har ikke krav på at se den færdige projektrapport.

Begrundelse:

Der er tale om undervisningsmateriale, og der kan derfor ikke sikres, at rapporten holder en faglig standard.

Indholdet og forslagene i rapporten får ikke nødvendigvis konsekvenser for de omhandlende personers uddannelsesforløb eller patientpleje.

De personer, der medvirker, bør derfor være gjort bekendt med, at de ikke vil få rapporten at se, således at dette kan indgå i overvejelserne før samtykke gives.

- Den studerende vælger selv, om projektrapporten kan udleveres til interesseret sundhedspersonale. Er der tale om en gruppeopgave, skal der indhentes tilladelse fra de andre opgaveløsere.

10.5 Ansvar for data

Den enkelte studerende har ansvar for, at de data, der er indhentet til en opgave, opbevares forsvarligt, både mens opgaven bearbejdes og senere.

Det gælder hele eller dele af:

- Skriftlige opgaver
- Skriftlige noter
- Lyd- og videobånd
- PC disketter.

Brug aldrig skolens harddisk til at gemme på, idet der jævnligt foretages sletning.

11. Praktiske oplysninger

Forplejning

Kaffe og brød formiddag og eftermiddag

Der er mulighed for at købe frokost i kantinen.

Kopiering

Der er kopimaskine til rådighed.

Sekretariat

Praktiske spørgsmål rettes til studiesekretær Martina Bentsen, mbe@ucsyd.dk

12. Regler for biblioteksudlån

Se yderligere oplysninger på <http://ucsyd.dk/bibliotek/>

Bekendtgørelse om diplomuddannelser

Se <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=135960>

- [Kapitel 1](#) Formål og videngrundlag
- [Kapitel 2](#) Tilrettelæggelse
- [Kapitel 3](#) Adgang
- [Kapitel 4](#) Struktur og indhold
- [Kapitel 5](#) Lærerkvalifikationer
- [Kapitel 6](#) Formålet for de enkelte faglige områder
- [Kapitel 7](#) Eksamen og bedømmelse
- [Kapitel 8](#) Studieordning
- [Kapitel 9](#) Andre regler
- [Kapitel 10](#) Ikrafttrædelses- og overgangsregler
- [Bilag 1](#)

Den fulde tekst

Bekendtgørelse om diplomuddannelser

I medfør af § 11, stk. 2, § 13, stk. 4, § 15, stk. 5 og 6, § 16, § 19, nr. 1 litra a, § 22 og § 30, stk. 2, i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 1049 af 9. november 2009, som ændret ved lov nr. 140 af 9. februar 2010, fastsættes:

Kapitel 1

Formål og videngrundlag

§ 1. En diplomuddannelse skal opfylde formålene i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne samt de forudsætninger, hvorunder uddannelsen er akkrediteret og godkendt.

Stk. 2. De enkelte diplomuddannelser fremgår af bilag 1.

§ 2. En diplomuddannelse skal sikre den uddannede viden, færdigheder og kompetencer på niveau for en diplomuddannelse, som beskrevet i Kvalifikationsrammen for videregående uddannelser, jf. bekendtgørelse om akkreditering og godkendelse af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser mv.

§ 3. Uddannelsens videngrundlag er erhvervs- og professionsbaseret samt udviklingsbaseret.

Stk. 2. Erhvervs- og professionsbaseret indebærer, at uddannelsen er baseret på ny viden om centrale tendenser inden for det erhverv eller den profession, som uddannelsen retter sig imod.

Stk. 3. Udviklingsbaseret indebærer, at uddannelsen er baseret på ny viden fra forsøgs- og udviklingsarbejde, som er relevant for det erhverv eller den profession, som uddannelsen retter sig imod. Udviklingsbaseret indebærer desuden, at uddannelsen er baseret på ny viden fra forskningsfelter, der er relevante for det fagområde, der udgør grundlaget for uddannelsens formål og erhvervssigte.

Kapitel 2

Tilrettelæggelse

§ 4. En diplomuddannelse er en erhvervsrettet videregående uddannelse, der udbydes som åben uddannelse, jf. lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) mv.

Stk. 2. Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 points i European Credit Transfer System (ECTS-point).

Stk. 3. Institutionen tilrettelægger uddannelsen som deltidsundervisning inden for en tidsramme på indtil 3 år. Uddannelsen kan tilrettelægges som heltidsundervisning.

Stk. 4. Uddannelsen tilrettelægges som fagligt afgrænsede moduler.

Stk. 5. Uddannelsen tilrettelægges således, at der tages hensyn til de studerendes muligheder for at kombinere uddannelse med tilknytning til arbejdsmarkedet. Undervisningen skal være praksisrelateret, og de studerendes erfaringer skal inddrages i undervisningen.

Stk. 6. Uddannelsen skal være afsluttet senest 6 år efter, at den studerende er begyndt på uddannelsen. Institutionen kan i særlige tilfælde dispensere herfra.

Stk. 7. Indholdet af og tilrettelæggelsen af den enkelte diplomuddannelse er fastlagt i en studieordning, jf. § 16.

Kapitel 3

Adgang

§ 5. Adgang til en diplomuddannelse er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en erhvervsakademiuddannelse eller en relevant videregående voksenuddannelse (VVU) gennemført som et reguleret forløb, jf. dog § 12, stk. 2.

Stk. 2. Ansøgere skal have mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse.

Stk. 3. Institutionen optager ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i § 15 a i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangs betingelserne.

Stk. 4. Institutionen kan optage ansøgere, der ikke opfylder betingelserne i stk. 1, men som ud fra en konkret vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed, herunder ansøgere der har gennemført en relevant videregående voksenuddannelse som fleksibelt forløb.

Stk. 5. En ansøger, der opfylder adgangs betingelserne, kan følge et modul på en diplomuddannelse, jf. dog § 12, stk. 2.

Stk. 6. Institutionerne kan i studieordningen fastsætte regler om krav til ansøgerens særlige faglige forudsætninger, og institutionerne skal offentliggøre reglerne på deres hjemmesider.

Kapitel 4

Struktur og indhold

§ 6. En diplomuddannelse består af 60 ECTS-point og omfatter:

1) Obligatoriske moduler, svarende til mindst 15 ECTS-point inden for uddannelsens faglige område, jf. kapitel 6.

De obligatoriske moduler er konstituerende for uddannelsen.

2) Valgfrie moduler, svarende til mindst 5 ECTS-point, jf. dog stk. 4, der er understøttende i forhold til uddannelsens mål for læringsudbytte. Valgfrie moduler inden for andre fagområder end uddannelsens faglige område kan dog højst udgøre 15 ECTS-point for den enkelte studerende.

3) Afgangsprojekt, svarende til 15 ECTS-point, der afslutter uddannelsen. Afgangsprojektet skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået. Afgangsprojektets emne skal ligge inden for uddannelsens faglige område og formuleres, så eventuelle valgfag, herunder valgfag uden for uddannelsens faglige område, inddrages. Institutionen godkender emnet.

Stk. 2. De enkelte moduler kan have et omfang på 5 eller 10 ECTS-point, jf. dog § 10, stk. 2. Modulerne indeholder videnskabsteori i relation til professionens og fagområdets praksis og anvendte teori og metode.

Stk. 3. En diplomuddannelse kan tilrettelægges med flere uddannelsesretninger. En uddannelsesretning konstitueres af en række retningsspecifikke moduler, der giver den studerende mulighed for gennem specialisering eller toning inden for uddannelsens formål at kvalificere erhvervs kompetencen i en given retning. For den enkelte uddannelsesretning fastsættes mål for læringsudbytte som delmål, der indgår i diplomuddannelsens samlede mål for læringsudbytte.

Stk. 4. En uddannelsesretning har et omfang, der svarer til mindst 15 og højst 30 ECTS-point for den enkelte studerende, der har valgt retningen. Diplomuddannelser med uddannelsesretninger kan tilrettelægges uden valgfrie moduler, jf. stk. 1, nr. 2.

Stk. 5. Den, der har gennemført en godkendt uddannelsesretning, har ret til at anvende den betegnelse, der knytter sig til diplomuddannelsen efterfulgt af den retningsbetegnelse, der fremgår af studieordningen.

§ 7. Undervisningsministeriet godkender nye uddannelsesretninger i godkendte diplomuddannelser.

Stk. 2. Udbyderne indberetter nye moduler til Undervisningsministeriet med henblik på registrering og vurdering af, om disse medfører væsentlig ændring af uddannelsens formål eller erhvervs sigte, jf. bekendtgørelse om akkreditering og godkendelse af erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser mv.

Kapitel 5

Lærerkvalifikationer

§ 8. Underviserne ved en institutions udbud af en diplomuddannelse skal samlet set have et kvalifikationsniveau, der er højere end afgangsniveauet for uddannelsen. Ved kvalifikationsniveau forstås ud over pædagogisk kompetence dokumenteret teoretisk, faglig samt erhvervs- og/eller professionsmæssig kompetence.

Kapitel 6

Formålet for de enkelte faglige områder

Fagområde for it og teknik

§ 9. Diplomuddannelser inden for fagområdet it og teknik har til formål at kvalificere den uddannede til selvstændigt at varetage funktioner i forhold til at udvikle, analysere, vurdere og løse praktiske problemstillinger af teknologisk og innovativ karakter indenfor den private og offentlige sektor samt at implementere og formidle løsningen heraf samt udvikle egen praksis. Endvidere er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Fagområde for ledelse

§ 10. Diplomuddannelser inden for fagområdet ledelse har til formål at kvalificere nuværende og kommende ledes personlige og faglige kompetence til selvstændigt at varetage opgaver inden for ledelse og organisation i såvel private som offentlige virksomheder og institutioner m.v. samt udvikle egen praksis. Den uddannede skal kunne vurdere, reflektere og anvende elementer, der indgår i ledelsesprocessen fra strategisk til operativt niveau. Endvidere er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Stk. 2. Moduler, der er indeholdt i studieordningen for diplomuddannelsen i ledelse, skal være på 5 ECTS-point.

Stk. 3. Certificerede uddannelsesmoduler i offentlig ledelse på diplomniveau, der er bestået, giver ret til merit til de tilsvarende moduler i diplomuddannelse i ledelse i forholdet 1:1, jf. bekendtgørelse om certificering af uddannelseselementer i offentlig ledelse på diplomniveau og etablering af et certificeringsråd (certificeringsbekendtgørelsen).

Stk. 4. Institutionerne indberetter årligt antallet af indgivne meritansøgninger, jf. stk. 3, til Undervisningsministeriet.

Fagområde for medie- og kommunikation

§ 11. Diplomuddannelser inden for fagområdet medie- og kommunikation har til formål at kvalificere den uddannede til selvstændigt at varetage funktioner, der indebærer kreativ og forståelig formidling på de forskellige platforme, som anvendes i medie- og kommunikationsbranchen og til kommunikationsformål i samfundet i øvrigt samt at udvikle egen praksis. Endvidere er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Det pædagogiske fagområde

§ 12. Diplomuddannelserne inden for det pædagogiske fagområde har til formål at kvalificere den uddannede til selvstændigt at varetage pædagogiske funktioner som at planlægge, organisere, udvikle og realisere opgaver indenfor undervisning, vejledning, formidling, læring, didaktik og social inklusion samt at udvikle egen praksis. Endvidere er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Stk. 2. En ansøger, der opfylder de faglige betingelser for ansættelse som lærer ved erhvervsuddannelserne eller arbejdsmarkedsuddannelserne, kan optages på de obligatoriske moduler med erhvervspædagogisk indhold, svarende til 20 ECTS-point, i den erhvervspædagogiske diplomuddannelse.

Stk. 3. Den, der har gennemført moduler svarende til 10 ECTS-point, der er tilrettelagt med henblik på praktikvejledning af studerende på uddannelserne til professionsbachelor som pædagog eller som lærer i folkeskolen, kan anvende betegnelsen praktikvejleder.

Stk. 4. Den, der har gennemført moduler svarende til 30 ECTS-point, der er tilrettelagt med henblik på læsevejledning inden for grundskolen eller på erhvervsuddannelsesområdet, kan anvende betegnelsen læsevejleder.

Stk. 5. Den, der har gennemført moduler svarende til 30 ECTS-point, der er tilrettelagt med henblik på sprogvejledning, kan anvende betegnelsen sprogvejleder.

Det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde

§ 13. Diplomuddannelser inden for det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde har til formål at kvalificere den uddannede til selvstændigt at varetage funktioner og udviklingsorienterede opgaver indenfor forvaltning, administration, socialt arbejde, vejledning, beskæftigelsesindsats og det merkantile felt samt at udvikle egen praksis. Endvidere er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Stk. 2. Den, der har gennemført moduler svarende til 10 ECTS-point, der er tilrettelagt med henblik på praktikvejledning til uddannelsen til professionsbachelor som socialrådgiver eller socialformidler kan anvende betegnelsen praktikvejleder.

Det sundhedsfaglige fagområde

§ 14. Diplomuddannelser inden for det sundhedsfaglige området har til formål at kvalificere den uddannede til selvstændigt at varetage funktioner og udviklingsorienterede opgaver inden for den sundhedsfaglige og ernæringsfaglige praksis samt at udvikle egen praksis. Endvidere er formålet at kvalificere den studerende til selvstændigt at indgå i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde i såvel offentlige som private virksomheder, institutioner, forvaltninger m.v.

Stk. 2. Den, der har gennemført moduler svarende til 10 ECTS-point, der er tilrettelagt med henblik på klinisk vejledning til en uddannelse til professionsbachelor inden for sundhedsområdet kan anvende betegnelsen klinisk vejleder.

Kapitel 7

Eksamen og bedømmelse

§ 15. For prøver og eksamen gælder reglerne i bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser, jf. dog stk. 2, og bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse (karakterskalabekendtgørelsen).

Stk. 2. Hvert af modulerne i en diplomuddannelse afsluttes med en prøve med individuel bedømmelse efter karakterskalaen i karakterbekendtgørelsen. Mindst 20 ECTS, herunder afgangprojektet, skal for den enkelte studerende dokumenteres ved eksterne prøver. Den studerende kan først indstilles til prøve i afgangprojektet, når moduler af et samlet omfang på 45 ECTS er bestået.

Stk. 3. Der oprettes ét censorkorps for hvert af de 6 fagområder for diplomuddannelser. Censorkorpset for fagområdet ledelse fungerer tillige som censorkorps for certificerede moduler i offentlig ledelse.

Kapitel 8

Studieordning

§ 16. De institutioner, der udbyder den enkelte diplomuddannelse, udarbejder i fællesskab en studieordning for uddannelsen.

Stk. 2. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen og skal indeholde de regler, som institutionerne inden for rammerne af denne bekendtgørelse fastsætter om:

- 1) Uddannelsen, herunder:
  - a) Formål.
  - b) Mål for læringsudbytte, jf. § 2, angivet i kvalifikationsrammetermer.
  - c) Angivelse af obligatoriske og valgfrie moduler.
  - d) Den uddannedes titel på dansk og engelsk.
- 2) Eventuel uddannelsesretning, herunder:
  - a) Mål for læringsudbytte, angivet som delmål i forhold til uddannelsens mål for læringsudbytte, jf. § 6, stk. 3, 3. pkt.
  - b) Angivelse af retningspecifikke moduler, jf. § 6, stk. 3, 2. pkt.
  - c) Retningsbetegnelse, som den uddannede må anvende sammen med den titel, der knytter sig til diplomuddannelsen, jf. § 6, stk. 5.
- 3) De enkelte moduler, jf. § 6, herunder
  - a) Læringsmål, angivet i kvalifikationsrammetermer.
  - b) Indhold.
  - c) Omfang, angivet i ECTS-point.
- 4) Udarbejdelse af afgangprojekt, jf. § 6, stk. 1, nr. 3.
- 5) Adgangsforudsætninger, herunder eventuelle krav til den studerendes særlige faglige forudsætninger, jf. § 5, stk. 1 og 5.

6) I studieordninger, hvor der er tilrettelagt forløb med henblik på opnåelse af betegnelse som vejleder, skal det fremgå hvilke moduler, der samlet set berettiger til betegnelsen efter § 12, stk. 3-5, § 13, stk. 2 eller § 14, stk. 2.

7) Undervisnings- og arbejdsformer.

8) Merit, jf. § 20.

9) Eventuelle overgangsregler, jf. § 26, stk. 3.

Stk. 3. Det skal af studieordningen fremgå, at institutionen kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionerne, når det er begrundet i særlige forhold.

§ 17. Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og væsentlige ændringer heraf tager institutionerne kontakt til aftagerne og centrale interessenter samt indhenter en udtalelse fra censorformandskabet, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Stk. 2. Studieordninger og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de fornødne overgangsordninger.

Stk. 3. Gældende studieordninger skal være tilgængelige på institutionens hjemmeside senest ved et studieårs begyndelse. Institutionen orienterer de studerende om studieordningen.

Kapitel 9

Andre regler

§ 18. De udbydende institutioner nedsætter som led i samarbejdet et fællesudvalg for hvert fagområde, der varetager fælles og generelle spørgsmål inden for fagområdet.

Stk. 2. Fællesudvalgene nedsætter et kontaktudvalg, som varetager kontakten til Undervisningsministeriet.

§ 19. Institutionen informerer og vejleder de uddannelsessøgende om uddannelser - herunder adgang til uddannelser og moduler - samt om eksamen.

§ 20. Beståede uddannelseselementer fra en anden videregående uddannelse kan efter institutionens afgørelse i det enkelte tilfælde eller efter regler fastsat af institutionerne i den fælles studieordning træde i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne bekendtgørelse (merit). Afgørelsen skal træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

§ 21. Undervisningsministeriet træffer afgørelse om at dispensere fra denne bekendtgørelse, når det er begrundet i særlige forhold, bortset fra de tilfælde, der er nævnt i § 5, stk. 3.

§ 22. Undervisningsministeriet kan tillade fravigelse af denne bekendtgørelse som led i forsøg. Samtidig fastsætter ministeriet forsøgets varighed og rapporteringsformen.

§ 23. Institutionens afgørelse i henhold til denne bekendtgørelse kan indbringes for Undervisningsministeriet, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Klagen indgives til institutionen, der afgiver en udtalelse, som klageren skal have lejlighed til at kommentere inden for en frist af mindst 1 uge. Institutionen sender klagen til ministeriet vedlagt udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer hertil.

Stk. 2. Fristen for at indgive klage efter stk. 1 er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt klageren.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsregler

§ 24. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. marts 2011 og har virkning for studerende, der påbegynder en diplomuddannelse den 1. juli 2011 eller senere.

§ 25. Fælles studieordninger, der med virkning fra den 1. juli 2011 erstatter studieordninger for uddannelser, der er godkendt i henhold til bekendtgørelser, som anført i § 26, godkendes af Undervisningsministeriet før ikrafttræden.

§ 26. Følgende bekendtgørelser ophæves med virkning fra den 1. juli 2011:

1) Bekendtgørelse nr. 100 af 15. februar 1999 om den teknologiske diplomuddannelse.

2) Bekendtgørelse nr. 579 af 8. juli 1999 om diplomuddannelse i journalistik.

3) Bekendtgørelse nr. 34 af 19. januar 2000 om diplomuddannelse i innovation og entrepreneurship ved ingeniørhøjskolerne.

4) Bekendtgørelse nr. 35 af 19. januar 2000 om diplomuddannelse i informationsteknologi ved ingeniørhøjskolerne (IDT).

5) Bekendtgørelse nr. 678 af 9. juli 2001 om diplomuddannelsen ingeniørernes lederuddannelse (ILU).

- 6) Bekendtgørelse nr. 744 af 22. august 2001 om diplomuddannelsen i informationsteknologi under IT-Vestsamarbejdet.
- 7) Bekendtgørelse nr. 22 af 15. januar 2002 om diplomuddannelsen til turistfører.
- 8) Bekendtgørelse nr. 210 af 16. april 2002 om de tekniske diplomuddannelser.
- 9) Bekendtgørelse nr. 302 af 15. maj 2002 om uddannelse af praktiklærer til læreruddannelsen.
- 10) Bekendtgørelse nr. 307 af 16. maj 2002 om de sundhedsfaglige diplomuddannelser.
- 11) Bekendtgørelse nr. 497 af 20. juni 2002 om uddannelse af klinisk vejledere til de mellemlange videregående sundhedsuddannelser.
- 12) Bekendtgørelse nr. 679 af 14. august 2002 om diplomuddannelserne i journalistisk arbejde.
- 13) Bekendtgørelse nr. 903 af 4. november 2002 om uddannelse af praktikvejleder til pædagoguddannelsen.
- 14) Bekendtgørelse nr. 945 af 24. november 2002 om ernæringsdiplomuddannelser.
- 15) Bekendtgørelse nr. 1025 af 12. december 2002 om uddannelse af praktikvejledere til socialrådgiveruddannelsen.
- 16) Bekendtgørelse nr. 1152 af 13. december 2002 om de sociale diplomuddannelser.
- 17) Bekendtgørelse nr. 807 af 24. september 2003 om de merkantile diplomuddannelser.
- 18) Bekendtgørelse nr. 408 af 28. maj 2004 om diplomuddannelserne i offentlig forvaltning.
- 19) Bekendtgørelse nr. 770 af 9. juli 2004 om de tværfaglige diplomuddannelser.
- 20) Bekendtgørelse nr. 473 af 10. maj 2007 om uddannelsen til læsevejleder.
- 21) Bekendtgørelse nr. 635 af 26. juni 2009 om diplomuddannelse i skat.
- 22) Bekendtgørelse nr. 638 af 29. juni 2009 om diplomuddannelsen i ledelse.
- 23) Bekendtgørelse nr. 1076 af 17. november 2009 om de pædagogiske diplomuddannelser.

Stk. 2. Studerende, der har gennemført et eller flere moduler af en diplomuddannelse efter reglerne i en af de i stk. 1, nævnte bekendtgørelser, kan, såfremt den enkelte institutions forhold tillader det, afslutte uddannelsen efter de tidligere gældende regler. For de studerende, der har gennemført et eller flere moduler af:

- 1) diplomuddannelse i innovation og entrepreneurship, jf. BEK nr. 34 af 19. januar 2000,
- 2) teknisk diplomuddannelse i typografi og skriftdesign, jf. BEK nr. 210 af 16. april 2002,
- 3) teknisk diplomuddannelse i automation, jf. BEK nr. 210 af 16. april 2002,
- 4) diplomuddannelse i professionspraksis – klinisk radiografi, jf. BEK nr. 307 af 16. maj 2002, eller
- 5) byggeriets diplomuddannelse i projektledeelse, jf. 210 af 16. april 2002, skal institutionen sikre, at de studerende informeres om, at uddannelsen ikke videreføres og vejledes om, hvordan de kan færdiggøre den påbegyndte diplomuddannelse.

Stk. 3. Institutioner, der udbyder diplomuddannelser efter denne bekendtgørelse, udarbejder i fællesskab en overgangsordning, således at studerende, der har gennemført et eller flere moduler i en af de i stk. 1, nævnte bekendtgørelser, kan afslutte uddannelsen efter reglerne for en af de uddannelser, der er nævnt i bilag 1. Institutionerne udbyder efter overgangsordningen særlige forløb på mindre end 5 ECTS-point i tilknytning til den enkelte studerendes afgangsprøve, således at det sikres, at det samlede studieforløb for den enkelte studerende udgør i alt 60 ECTS-points.

Undervisningsministeriet, den 23. februar 2011

P.M.V.
Torben Kornbech Rasmussen
Afdelingschef

/ Rikke Lise Simsted

Bilag 1

Diplomuddannelser indenfor de enkelte fagområder

Fagområde for it og teknik

Inden for fagområde for it og teknik findes følgende uddannelser:

- a) Teknologisk diplomuddannelse i projektledeelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Projektledeelse. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Project Management
- b) Teknologisk diplomuddannelse i vedligehold, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Vedligehold. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Maintenance
- c) Teknologisk diplomuddannelse i energi og miljø, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Energi og miljø. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Energy and Environment
- d) Teknologisk diplomuddannelse i parkvirksomhed, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Parkvirksomhed. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Park Engineering and Management

- e) Teknologisk diplomuddannelse i bioteknologi, procesteknologi og kemi, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Bioteknologi, procesteknologi og kemi. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Biotechnology, Process Technology and Chemistry
- f) Teknologisk diplomuddannelse i stærkstrømsteknologi, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Stærkstrømsteknologi. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Power Engineering
- g) Teknologisk diplomuddannelse i humanøkologi, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Humanøkologi. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Human Ecology
- h) Teknologisk diplomuddannelse i Operations og Supply Chain Management, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Operations og Supply Chain Management. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Operations and Supply Chain Management
- i) IT-diplomuddannelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: TD Informationsteknologi. Den engelske betegnelse er: Diploma of Technology in Information Technology
- j) Diplomuddannelse i softwareudvikling, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplomuddannet i Softwareudvikling. Den engelske betegnelse er: Diploma of Software Development
- k) Diplomuddannelse i webudvikling, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplomuddannet i Webudvikling. Den engelske betegnelse er: Diploma of Web Development
- l) Diplomuddannelsen i informationsteknologi under IT-Vest-samarbejdet, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplomuddannet i Informationsteknologi (DIT). Den engelske betegnelse er: Diploma of Information Technology

Fagområde for ledelse

Inden for fagområde for ledelse findes følgende uddannelser:

- a) Diplom i ledelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Ledelse. Den engelske betegnelse er: Diploma of Leadership
- b) Diplomuddannelsen ingeniørernes lederuddannelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplomuddannelsen Ingeniørernes Lederuddannelse (ILU). Den engelske betegnelse er: Diploma of Engineering Business Administration (EBA)

Fagområde for medie og kommunikation

Inden for fagområde for medie- og kommunikation findes følgende uddannelser:

- a) Diplom i analytisk journalistik, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Analytisk journalistik. Den engelske betegnelse er: Diploma of Analytical Reporting
- b) Diplom i digital journalistik, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Digital journalistik. Den engelske betegnelse er: Diploma of Digital Journalism
- c) Diplomuddannelse i kommunikation og informationsjournalistik, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Kommunikation og informationsjournalistik. Den engelske betegnelse er: Diploma of Corporate Communication
- d) Diplomuddannelse i fagjournalistik, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Fagjournalistik. Den engelske betegnelse er: Diploma of Specialized Journalism
- e) Diplomuddannelse i visuel journalistik, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Visuel journalistik. Den engelske betegnelse er: Diploma of Visual Journalism

Det pædagogiske fagområde

Inden for det pædagogiske fagområde findes følgende uddannelser:

- a) Diplomuddannelse inden for det pædagogiske fagområde, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Pædagogik (PD). Den engelske betegnelse er: Diploma of Education
- b) Diplomuddannelse i formidling af kunst og kultur for børn og unge, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Formidling af kunst og kultur for børn og unge. Den engelske betegnelse er: Diploma in Mediation of Arts and Culture for Children and Young People
- c) Diplomuddannelse i erhvervspædagogik, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Erhvervspædagogik. Den engelske betegnelse er: Diploma of Vocational Pedagogy

Det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde

Inden for det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde findes følgende uddannelser:

- a) Diplomuddannelse i offentlig forvaltning og administration, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Offentlig forvaltning og administration (Adm.D). Den engelske betegnelse er: Diploma of Public Administration
- b) Diplomuddannelse i skat, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Skat. Den engelske betegnelse er: Diploma of Tax

- c) Den sociale diplomuddannelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Socialt arbejde (Soc.D). Den engelske betegnelse er: Diploma of Social Work
- d) Diplomuddannelse i familierapi, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Familierapi. Den engelske betegnelse er: Diploma of Family Therapy
- e) Diplomuddannelse i kriminologi, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Kriminologi. Den engelske betegnelse er: Diploma of Criminology
- f) Diplomuddannelse i beskæftigelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Beskæftigelse. Den engelske betegnelse er: Diploma of Employment
- g) Den merkantile diplomuddannelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Merk.D. Den engelske betegnelse er: Diploma of Business Studies
- h) Diplomuddannelse i vurdering, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Vurdering. Den engelske betegnelse er: Diploma of Valuation
- i) Diplomuddannelse i uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Uddannelses-, erhvervsvejledning (DUEK). Den engelske betegnelse er: Diploma of Educational, Vocational and Career Guidance
- j) Diplomuddannelsen til turistfører, som giver ret til at anvende betegnelsen: Turistfører med diplom. Den engelske betegnelse er: Tourist Guide Diploma
- k) Diplomuddannelse i globalisering og social forandring, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Globalisering og social forandring. Den engelske betegnelse er: Diploma of Global Social Change

Det sundhedsfaglige fagområde

Inden for det sundhedsfaglige fagområde findes der følgende uddannelser:

- a) Sundhedsfaglige diplomuddannelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Sundhedsfag. Den engelske betegnelse er: Diploma of Health
- b) Ernæringsfaglige diplomuddannelse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Ernæringsfag (ED). Den engelske betegnelse er: Diploma of Nutrition and Health
- c) Diplomuddannelse i psykiatri, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Psykiatri (DPS). Den engelske betegnelse er: Diploma of Psychiatry
- d) Diplomuddannelse i ældrearbejde, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i Ældrearbejde (DAE). Den engelske betegnelse er: Diploma of Work with the Aged
- e) Diplomuddannelse i oral helse, som giver ret til at anvende betegnelsen: Diplom i oral helse. Den engelske betegnelse er: Diploma of Oral Health

